TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI K. E. HEIKKINEN
A. N. KOSKELA.

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Sathnnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and contiuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.
AUG. NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuu kautta..$2.25
3 kuukautta....$1.35 1 kuukausi.... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta...$6.50 6 kuukautta...$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50
Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Senaatti pois

Oregonin valtion maanviljelijäin yhdistys päätti äskettäin pitämässään kokouksessa puoltaa esitystä valtiosenaatin poistamisesta. Niin taantumuksellisia kuin maanviljelijät muuten olivatkin kokouksessaan, osoittaa tämä päätös kuitenkin, että osa heistä on valveillakin, ellei muuta niin vaistomaisesti. Valtiosenaatin poistaminen on välttämätön edellytys edistysmieliselle lainlaadinnalle ja mitä pikemmin se poistetaan, sitä pikemmin raivataan kansanvaltaisuuden yksi pahimpia jarruja pois tieltä.

Mutta jos maanviljelijäin järjestön päätöstä saattaa pitää enemmän vaiston aiheuttamana kuin tietoisen toiminnan tuloksena, niin epäilemättä täytyy pitää tietoisen toiminnan tuloksena sitä vastustusta, joka päätöstä kohtaan jo ilmenee täkäläisissä sanomalehdissä. Ne pitävät päätöstä kokonaan epäonnistuneena, kuten se taantumuksellisten näkökannalta onkin.

Yksikamarisen eduskunnan kautta voivat kansanvaltaiset ainekset saavuttaa voittoja paljon helpommin kuin kaksikamarisen ja siinä syy miksi senaatti on poistettava, mutta juuri siitä syystä taantumukselliset sanomalehdet astuvatkin heti sellaista esitystä vastustamaan, leimaten sen epä-amerikalaiseksi, jota se onkin, sillä eihän Amerikassa kansanvaltaisuudella käsitetä tavallisen kansan, s. o. työväestön valtiollisten oikeuksien tunnustamista.

Seattlen mellakat

Kuten uutiset ovat kertoneet, on Seattlessa taasen tapahtunut mellakoita, joissa verenhimoiset roistot ovat näytelleet mitä he ovat miehiään. Kaikesta päättäen oli mellakka etukäteen järjestetty, mahdollisesti tarkoituksella riistää puhevapaus kaikilta muilta kuin äärimmäisiltä sotakiihkoilijoilta Seattlessa. Eräät sikäläiset sanomalehdet ovat tuomitsevinaan kaikki mellakoitsijat, niin sotilaat kuin muutkin, mutta jos vain tosiseikat otetaan huomioon, niin ketähän ne mellakoitsijat olivat?

Ellei olisi tehty yritystä perustuslain takaaman puheoikeuden rajoittamiseksi, niin mellakoita ei olisi tapahtunutkaan.

Jos hallitus pitäisi sotilaansa pois rauhallisten ihmisten kimpusta ja katsoisi että jokainen saa nauttia perustuslain hänelle lupaamia oikeuksia, niin mitään mellakoita ei olisi tapahtunut.

Mutta sensijaan, että sotilaat olisivat suojanneet puhujia, ne häiritsivät niitä ja luonnollista on, että yhtään sotilasta ei asetetu syytteeseen, mutta kyllä niitä jotka joutuivat hyökkäyksen alaisiksi.

Omituinen sattuma, että juuri neljä vuotta sitte sattui Seattlessa samanlainen mellakka, jolloin juopuneet sotilaat hävittivät työväenjärjestöjen omaisuutta, ja josta ei ole vieläkään maksettu korvausta.

Ja mitä esittävät Seattlen lehdet mellakoiden estämiseksi tulevaisuudessa? Täydellisen vallan antamista mellakoitsijoille. Sehän se on tavallinen parvarien menettelytapa. Kun työväestö vaatii jotain, niin vaaditaan "rauhan säilyttämiseksi", että sen vaatimukset tukahutetaan täydellisesti. Ja siten tehdään tässäkin. Kun sotilaat mellakoivat ja häiritsivät kansalaisten perustuslaillisia oikeuksia, niin esitetään sellaisen uusiutumisen estämiseksi, että perustuslailliset oikeudet kiellettäisi kokonaan. Silloin ei tietenkään olisi sotilailla syytä mellastaa.

Seattlen mellakat ovat omiaan osoittamaan, mihin joudutaan silloin kun laista ei välitetä mitään, vaan saavat sen rikkojat vallan vapaasti käyttäytyä miten haluavat. Perustuslailliset oikeudet eivät ole turvassa ennen kuin viimeinen roisto on telkien takana, mutta siihen kulunee pitkä aika.

Sen sijaan, että syylliset asetettaisi syytteeseen, saamme odottaa, että Seattlen viranomaiset laativat "järjesyssäännön", joka peruuttaa kaikki perustuslailliset oikeudet Seattlen kaupungin asukkailta.

Niin kauan kuin Seattlessa on sanomalehdistön taholta sellainen provokatsioni käynnissä kuin siellä on nykyisin ollut, niin rauhallisten ihmisten elämä ei siellä ole turvattu. Mutta sikäläinen työväestö on järjestyneenä voimana vielä liian heikko takaamaan itselleen oikeuksia ja näyttääpä siltä kuin eräänlaisten "järjestöjenkin" keskuudessa olisi hallituksen agentteja vallan riittävässä määrässä.

Kaivostyöläisten järjestymispyrkimykset Buttessa

Kuten uutisista on näkynyt, on Buttessa kaivosmiesten keskuudessa voimakas järjestymishomma käynnissä. Unio on muodostettu ja mikäli näyttää, siitä tuleekin yleinen metallityöläisten unio. Kun porvarilehdetkin tunnustavat jo noin 12,000—15,000 kaivostyöläistä olevan lakossa, niin saattaa käsittää, että kysymys ei ole enää "muutaman suomalaisen radikaalin" aiheettomasta mellakoimisesta, kuten Butten lehdet selittävät, vaan voimakkaasta työläisten noususta, joka saattaa jälleen kohottaa unionismin lipun niille raunioille, joilta se kukistui työläisten erehdyksen ja kaivosyhtiöiden kavaluuden kautta.

Ja jos tässä maailmassa on mitään tarpeellista, on se kaivostyöläisten järjestyminen Buttessa. Mikään työala ei ole sen helvetillisempi, ei mikään ammatti sen tukalampi, kuin Butten kuparikaivostyöläisen, joka parhaallakin terveydellään kestää siellä keskimäärin viitisen vuotta.

Lakkoasemasta Buttessa kirjoittaa sikäläinen kirjeenvaihtajamme seuraavaa:

Butte, Montana, kesäk. 16 p. — Lakkoasema näyttää täydellisesti lupaavalta lakkolaisille, päättäen siitä, kun t.k. 10 p:stä lähtien, jolloin lakko alkoi, on joka päivä joukottain kaivosmiehiä lopettanut työnsä, joten tähän mennessä Butten kaikki 30 isompaa kaivantoa ovat täydellisesti seisauksissa. Tänään t.k. 16 p. oli vasta ensimäinen ja mahtava ulkoilmakokous lakkolaisilla "Columbia Gardenissa", johon otti osaa yli 15,000 kaivosmiestä. Tässä kokouksessa vasta lopullisesti luettiin ja hyväksyttiin uuden unionin perussäännöt, joka tästä lähtien tunnetaan nimeltä 'Metal Mine Workers Union'. Samalla kertaa lakkokomitea toi myöskin ensimäiset terveisensä täkäläisen kupari-trustin isännistöltä. Mieliala tässä kokouksessa näytti olevan yksimielinen ja varma, huolimatta siitä, vaikka tästä joukosta onkin ennen kuulunut osa "United Mine Workersiin" sekä 'Lännen Kaivosmies-liittoon', kuin myöskin I. W. W:hen. Se on todistus siitä, että kuparikomppaniat tällä kertaa ovat tekemisissä todella järjestyneiden työläisten kanssa, joita ei niinkään helpolla voida provoseerata, kuin se ehkä ensin oli kuvitellut.

Tämän tähden tahtoisimme teille ulompana oleville tovereille mieleen painaa, että ette uskoisi kaikkia niitä hävyttömyyksiä, joita meidän silmillemme kaivoskapitalistien taholta heitetään ja joita heidän äänitorvensa koettaa teille syöttää. **Ensiksikin tämä lakko ei ole alkanut mistään ulkoapäin tulleiden agitaattorien toimesta niinkuin he uskottavat, vaan olosuhteitten pakosta ja oman elämisen ehtomme on siihen polttavana syynä.** Toiseksi, tätä lakkoa ei ole alkaneet ainoastaan i. w. w:läiset suomalaiset, niinkuin he myöskin ivaavat, vaan kaikki Butten kaivosmiehet kasnallisuusrajaa tuntematta, luokkatietoisina tuntien, että yhdistyneinä me seisomme, mutta hajaantuneina kaadumme. Kyllin tietoisina siitä, että olemme nousseet Amerikan suurimpia kaivoskapitalisteja vastaan. Samalla kertaa kun meillä on rohkeutta oman henkemme uhalla heille kaivaa maanalan rikkaudet, meillä on myöskin rohkeutta vaatia heiltä vähän isompi osuus itsellemme sekä ihmisellisempää kohtelua.

Toverit, jotka siellä ulompana olette, muistakaa, että me emme käy tällä kertaa ainoastaan omaa taisteluamme, vaan koko työväenluokan taistelua, sillä meiltä täällä niinkuin kaikkialla muuallakin, on työläisiltä kielletty kokoontumis- ja puhevapauskin, jonka varalle he jo olivatkin vetäneet tänne sotaväkeäkin, ettemme me vain saisi pitää mielenosotuskulkueita tai puheita kaduilla. Siis toverit, olkaa meille suosiollisia ja ennen kaikkea älkää tulko nyt tänne työn etsintään, sillä meidän onnistumisemme riippuu kokonaan siitä, että saada pysymään rikkurit pois työmailta. Sitten kun me olemme voittaneet tämän lakon, annamme me taas ilomielin teidän kaikkien siitä tietää. — Lakkolaisten tervehdyksellä

— — —

Kun nyt kerran näyttää olevan kysymyksessä järjestää Butten mainarit taas työläisten etuja ajavaan järjestöön, eikä tarkoituksella hajoittaa työläisten järjestöjä, niin on jokaisen työläisten annettava kannatuksensa sellaiselle hommalle. Jokaisen Butten suomalaisen on liityttävä unioon, sillä vain järjestyneinä te voitte saavuttaa sellaiset olot, joissa satamäärin miehiä kysyvät kaivosonnettomuudet eivät ole jokapäisiä tapahtumia.

Me koetamme järjestää siten, että voimme antaa luotettavat tiedot Butten tapahtumista lukijoillemme päivittäin. Osa tiedoistamme on tähän asti tullut porvarillisten uutistoimistojen välityksellä ja vaikka niistä kuinka tarkoin seuloo, niin saattaa siltikin toisinaan päästä lehteen jotakin sellaista, jossa ei ole perää, ja paljon sellaista jäädä pois, jonka kertominen olisi välttämätöntä.

Yleisiä uutisia

AMERIKALAINEN LÄHETYSTÖ SAI KYLMÄN VASTAANOTON.

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

näjän sotavelkoja ole maksettava.

Robert Grimm:in karkottaminen

Työväen ja sostilaitten edustajien suuressa kokouksessa kun oli käsiteltävänä Sveitsistä saapuneen sosialistin Robert Grimm-n karkoittamisen hyväksyminen puhui hallituksen puolesta nykyiseen kokoomusministeristöön kuuluva, sosialistinen postimestari Tseretelli julistaen, että niin kauvan kuin hän pysyy hallituksessa maasta tulee lähetettäväksi kaikki, jotka käyttäytyvät samalla tavalla kuin Grimm. Hän ei tahtonut väittää, että Grimm olisi ollut vakooja, mutta hän väitti, että Grimm ollen Saksan asiamiehenä oli kohteltava samalla tavalla.

Nainen ministeriön jäseneksi.

Kreivitär Sofia Paninja on nimitetty yleisten laitosten apulaisministeriksi tullen hänen johdettavakseen yleiset armeiljaisuuslaitokset ja hoitolat. Kreivitär on aikaisemmin harjoittanut armeliaisuutta muuttaen sodan aikana upean palatsinsa köyhäinhoitolaksi.

Saksa valmistelee venäläisten sotavankien vapauttamista

Tukholma, 19 p. kesäk. — Saksan on kerrottu valmistelevan lähettääkseen Venäjälle pian suuren joukon vangiksi otettuja venäläisiä sotilaita, jotka vapautetaan samalla vankeudesta. Saksan taholta lasketaan siten voitavan edistää rauhanpuuhia.

"Varokeinoja" venäläisten sotatoimia vastaan

Berlin, 19 p. kesäk. — Virallisesti on hallitus julkaissut seuraavan lausunnon:

"Lisääntyvä venäl. laivanton ja armeijan toiminta on tehnyt tarpeelliseksi Saksan puolelta puolustustoimenpiteenä hävittää Riigan lahdella sijaitsevalla Runnön saarella olevan submariini ja miinalaiva-sataman. T. k. 13 ja 14 päivinä ilmailijamme pommittivat saarella olevia asemia huomattavalla menestyksellä kun sitten myöhemmin laskeutuivat ilmailijat saarelle ja hävittivät kokonaan loputkin saarella olevista varustuksista. Kaikki ilmailijat ovat palanneet takaisin vahingoittumattomina."

I. W. W:n haali avattu Seattlessa

Seattle, kesäk. 18 p. — Vähän jälkeen klo 10 tänä aamuna poistettiin toisella Avenuella olevan I. W. W:n haalin ovelta poliisien lauantai-iltana mellakan jälkeen asettamat lukot kaupunginmajurin käskystä.

Mellakan jälkeen vangittiin kaikkiaan 54 i.w.w:läistä ja viisi sotilashenkilöä, joista kaikki muut paitsi 12 rekisteröimisen laiminlyönyttä i.w.w:läistä vapautettiin tarkan tutkinnon jälkeen. Jo pitkän aikaa ovat salapoliisit tarkoin seuranneet I. W. W:n toimeenpanemia katukokouksia ja kun niissä pidetyissä puheissa ei ole ilmaantunut mitään hallitus-, tai sotapalvelusvastaista, niin I. W. W:n jäseniä vastaan ei löydetty mitään syytöksiä, olletikaan kun ei I. W. W:n haalissa toimitetussa kotitarkastuksessakaan tavattu mitään luvatonta kirjallisuutta enempää kuin aseitakaan.

Kaikkien mahdollisuuksien varalta määräsi kaupunginmajuri poliisilaitoksen vastaisuudessakin tarkoin seuraamaan I. W. W:n katukokouksissa pidettyjä puheita, ettei niissä mitään "kapinallista" saataisi kansalle esittää.

Samalla kun poliisit ottivat I. W. W:n haalin ovelta pois asettamansa lukot, poistettiin haalin edustalta myöskin sinne sunnuntaina asetettu sotilaspatrullikin. Vartioimista toimittavat toistaiseksi I. W. W:n haalin läheisyyteen passipalvelukseen asetetut poliisit, joitten lukua iltasin lisätään aina tarpeen mukaan.

Kivihiiliyhtiöt koettavat vapauttaa työläisiään sotapalveluksesta

Washington, kesäk. 18 p. — Vastaukseksi Pacific Coast Coal Companyn Washingtoniin, D. C., sotadepartementtiin lähetettyyn kyselyyn, on Yhdysvaltain armeijan lakiasiaintuntijan ja rekisteröimisestä huolehtivan, prikaattikentraalin, E. H. Crowderin, tieten ja suostumuksella ilmotettu, että pakollisen sotilaskutsuntalain alaisia ovat ainoastaan Yhdysvaltain kansalaiset ja sellaiset henkilöt, jotka ovat ilmaisseet aikovansa tulla Yhdysvaltain kansalaisiksi, eli toisin sanoen muukalaiset eivät ole pakollisen asevelvollisuuden alaisia.

Lakimääräys kaikkien henkilöitten, myöskin muukalaisten rekisteröimisestä, tarkottaa puhtaasti ja yksinomaa tilastollisen tiedon kokoomista kuhunkin kansallisuuteen 21 ja 31 ikävuosien välillä olevista maassa asuvista muukalaisista.

Samaten on Washingtonissa, D. C., oleva kansallisen puolustusneuvoston kivihiilentuotantokomitean puheenjohtaja, F. S. Peabody, ilmottanut The Pacific Coast Coal Companylle, että hänen komiteansa painostaa ja toimii kaikin mahdollisin tavoin saadakseen kaikki kaivantomiehet, kaivoksissa työskentelevät työläiset ja kaivoskirjurit, jotka ovat Yhdysvaltain kansalaisia, tai joilla on ensimäiset kansalaispaperit, vapautetuiksi kutsunnasta ja kieltääkseen heiltä oikeuden vapaaehtoisesta sotapalveluksesta tietäessään välttämättömäksi sen, että kivihiilikaivosten on keskyetymättä toimittava täydellä voimalla.

Asiasta ei ole vielä tehty mitään varmaa päätöstä, mutta siltä on syytä edellyttää, että kysymyksessä oleville työläisille tullaan vapautus myöntämään.

INTIAANIT ITSEHALLINTOA VAATIMAAN

Klamath Falls, Ore., kesäk. 19 p. Klamathin intiaanialueilla puuhaavat intiaanit suurta eri heimojen edustajien kokousta heinäk. 4 p., jolloin tullaan keskustelemaan heimojen yhteisistä asioista, m.m. heimojen omistamien metsien myynnistä, joihin presidentiltä aijotaan lupaa kysyä. Tämän lisäksi aikovat intiaanit pyytää jonkinlaista itsehallintooikeuksia. — Kokouksen aikana pitävät intiaanit kansallisia juhliaan leikkeineen ja kilpailuineen.

Amerikalainen asestettu öljylaiva upotettu

Öljytrustin upein laiva, 8,375 tonnin kantoinen "John D. Archbold" joutunut submariinin torpeedon uhriksi. Viisi merimiestä kadoksissa.

New York, 19 p. kesäk. — Tänne on saapunut sähkösanoma, jolla ilmoitettiin, että Standard öljy-yhtiön öljylaiva (tanker) "John D. Archbold" on saksalaisen submariinin torpeedoimana uponnut Atlannilla kolmen päivän matkan päässä ranskalaisesta satamasta laivan ollessa matkalla Amerikaan. Viisi merimiestä on kadoksissa ja todennäköisimmin ovat he hukkuneet. Hukkuneet ovat ulkomaalaisia työläisiä, joitten nimejä ei ole vielä saatu tietää.

"John D. Archbold" oli 8,375 tonnin kantoinen ja suurin öljylaiva mailmassa, ollen samalla öljytrustin laivaston upein alus. Laiva oli nyt varustettu tykeillä.

Washington, D. C., 19 p. kesäk. — Hallitusvirastolle saapuneen tiedon mukaan ovat Standard öljy-yhtiön laivalla "John D. Archboldilla" olleet 12 tykkimiestä pelastuneet kun laiva on tullut upotetuksi. 3 laivamiestä on saanut surmansa räjähdyksessä ja kaksi on hukkunut.

Allan-linjan laiva ajanut miinaan

Montreal, 19 p. kesäk. — Täkäläiseen Allan-linjan laivayhtiön konttooriin saapunut tieto kertoo, että yhtiön linjalaiva Cathaginian, 4,444 tonnin kantoinen on Glasgowin edustalla ajanut miinaan ja uponnut. Seikkaperäisemmät tiedot puuttuvat, mutta laivalla on ilmoitettu ei olleen matkustajia.

Muuan meriseikkailu

New York, 19 p. kesäk. — Upotetun höyrylaiva Hilqnian merimiehet palatessaan tänne ovat kertoneet Italian rannikolla tapahtuneesta seikkailusta erään englantilaisen höyrylaivan ja saksalaisen submariinin välisessä ottelussa, jossa molemmat taistelevat alukset tulivat tuhotuiksi. Submariini oli torpeedoinut laivan, mutta laivan kapteenin onnistui ajaa laivansa matalikolle ennenkuin se kokonaan upposi joten laivan kansi rakennuksineen ja tykkeineen jäi vedenpinnan yläpuolelle. Päivän myöhemmin saapui submariini hedestaan ja havaittuaan, että laivalta eivät englantilaiset merimiehet olleet poistuneet ja että siis laivan hiililasti mahdollisesti aijottiin nostaa ylös lähetti submariini torpeedon, joka repasi melkein kokonaan kahtia laivan. Laivan keulapää vajosi alas silloin kokonaan, mutta peräpää jäi edelleen matalikolle seistä töröttämään ja kun submariini sen jälkeen nousi vedenpinnalle tarkastamaan torpeedon tekemää jälkeä niin ampuivat englantilaiset laivahylyn peräkannella olleella 6-tuuman tykillä submariinia tuottaen submariinille pikaisen tuhon.

TILATKAA TOVERI!

Länsipiirin piirijärjestön neljännen sääntömääräisen edustajakokouksen pöytäkirja

Laadittu Astoriassa, Ore., 21-22-23 p. huhtik. 1917

(Kun tätä pöytäkirjaa ei julaista kirjasena, niin kehotetaan niitä, jotka haluavat sen säilyttää, leikkaamaan sen irti tästä lehdestä.)

ENSIMÄINEN KOKOUSPÄIVÄ.

Alkuvalmistuksia.

Kokouksen avasi piirisihteeri Tyyne Hyrskymurto huhtikuun 21 p. klo 10 a.p. Astorian s. s. osaston tajolla, lausuen saapuneet edustajat tervetulleiksi ja pyytäen heitä kiinnittämään huomiotaan niihin vaikeuksiin, joita piirikomitealla on ollut, niin agitatsionityöhön kuin myöskin nyt alkavaan piirin edustajakokoukseen nähden sekä kehotti kokousta valitsemaan itselleen väliaikaisen puheenjohtajan samoin kuin kirjurinkin.

Väliaikaisiksi virkailijoiksi valitsi kokous I. Hiibackan puheenjohtajaksi sekä Tyyne Hyrskymurron kirjuriksi.

Valtakirjojen tarkastuskomiteaan tulivat seuraavat edustajat: J. Poola, L. Leino ja T. Paavola.

Kokous hajaantui valtakirjojen tarkastusajaksi.

Työnsä tehtyään esitti valtakirjain tarkastuskomitea seuraavat henkilöt valtakirjain perusteella hyväksyttäviksi:

Ensimäinen vaalialue: Aino Peusa, Leo Leino.

Toinen vaalialue: A. Mäki, V. Alto.

Kolmas vaalialue: Mandi Mäki, N. Matson.

Neljäs vaalialue: M. Jacobson.

Viides vaalialue: J Poola, C.Morse.

Kuudes vaalialue: I. Hiibacka, T. Paavola.

Seitsemäs vaalialue: H. Polso.

Portlandilaiselle John Sjölundille myönnettiin täydet edustajaoikeudet, vaikkakaan ei Portlandin s. s. osasto ollutkaan suorittanut edustajakokousveroa, kun oli vasta niin lyhyen ajan kuulunut s. s. järjestöön.

T. Paavola ilmoitti vastalauseensa J. Sjölundille myönnettyä edustusoikeutta vastaan. Myöskin päätettiin että Portlandin s. s. osastoa ei veroteta nyt käsillä olevasta edustajakokouksesta.

Täydet edustajaoikeudet saivat myöskin Toverin liikkeenhoitaja A. Nikula. Toverin toimittaja W. Reivo sekä piirisihteeri Tyyne Hyrskymurto.

Siirryttiin vakituisten virkailijain valintaan ja valitsi kokous itselleen kaksi puheenjohtajaa samoin kuin kaksi kirjuriakin.

Puheenjohtajiksi valittiin I. Hiibacka ja Antti Mäki sekä kirjureiksi Aino Peusa ja Tyyne Hyrskymurto.

Pöytäkirjan päätti kokous painattaa Toverin alakerrassa ja tulee sen sisältää kustakin käsittelyn alaisena olleesta asiasta ainoastaan päätökset.

Työjärjestystä laatimaan valittiin puheenjohtajat ja kirjurit.

Kokous hajaantui kunnes työjärjestysvaliokunta ennätti kokoukselle laatia seuraavan työjärjestyksen.

Työjärjestys länsipiirin edustajakokoukselle.

I. Piiritoimikunnan toimintakertomus ja sen arvostelu.
II. Militarismikysymys.
III. Toverin arvostelu.
IV. Toverittaren arvostelu.
V. Toverittaren ja Toverin kirjeenvaihtajat ja kannatus.
VI. Toverin muuttokysymys.
VII. Toverin talonrakentamiskysymys.
VIII. Agitatsioni- ja järjestämistyö.
a) Luento- ja agitaattori-kurssit.
b) Puhujat ja niiden palkkaus (tupa-agitaattorit).
c) Nuorisoliitot, kesä- ja sunnuntaikoulut.
d) Osastojen sisäinen toiminta ja sen järjestely.
IX. Osastojen omaisuuden turvaaminen.
X. Piirimme säännöt.
XI. Piirisihteerin toimen järjestäminen.
XII. Näyttämömme.
XIII. Sairaus- ja hautausapurenkaat.
XIV. Kansalliskonventsionin ja suomalaisen neuvottelukokouksen päätökset.
XV. Piirikomitean valinta.
XVI. Valiokunnat:
a) Ponsivaliokunta (viisi jäsentä).
b) Sääntövaliokunta (kolme jäsentä).
c) Raha-asiain valiokunta (neljä jäsentä).
d) Sekalaisten asiain valiokunta (neljä jäsentä). Tähän valiokuntaan esitämme valittavaksi puheenjohtajat ja kirjurit. Samoin ehdotamme että tälle valiokunnalle esitetään kaikki työjärjestyksessä mainitsemattomat asiat; samoin jos joku ei-edustaja haluaa kokouksessa puheoikeutta, on anomus siitä esitettävä tälle komitealle.

Työaika:

Kokous alkaa kello 8:00 aamulla ja kestää kello viiteen iltapäivällä. Tästä ajasta otetaan tunnin päivällisloma sekä viidentoista minuutin kahviloma aamu- ja iltapäivällä.

Puhevuorot:

Puheenvuoroja ei saa pyytää toisen puhuessa, muuten kuin lipuilla, viittä minuuttia pidemmät puheenvuorot ovat käytettävät etualalta.

Työjärjestysvaliokunnan laatima työ-ohjelma hyväksyttiin sellaisenaan.

Ryhdyttiin erinäisten jo nimitettyjen toimikuntien valintaan.

Ääntenlaskukomiteaan tulivat: V. Aalto ja A. Nikula.

Ponsivaliokuntaan: L. Leino, W. Reivo, Mandi Mäki, W. Aalto ja T. Paavola.

Sääntövaliokuntaan: N. Mattson, M. Jacobson ja H. Polso.

Raha-asiain valiokuntaan: J. Poola, Ch. Morse, A. Nikula ja T. Paavola.

Kokous hajaantui puoliselle klo 12—1 i.p.p.

Iltapäivä-istunto.

Iltapäivä-istunnon alussa toimitetussa nimihuudossa olivat läsnä kaikki tähän asti saapuneet edustajat.

Siirryttiin jatkamaan komiteain valintaa, joista valitsematta olikin vain:

Pöytäkirjan tarkastuskomitea, johon tulivat: A. Nikula, J. Sjölund ja Antti Mäki.

Lisää edustajia saapui kolmannesta vaalialueesta, nimittäin: J. Nylander sekä H. Malinen, jotka valtakirjain tarkastuskomitean suosituksesta hyväksyttiin edustajiksi täysillä edustaja-oikeuksilla. Nyt oli edustajien lukumäärä täysinäinen.

Siirryttiin varsinaiseen työjärjestykseen.

Ensimäisenä työjärjestyksessä seurasi:

Piirikomitean toiminnan arvostelu.

Piirisihteeri luki laatimansa toimintakertomuksen viime vuoden ajalta. Tämän perusteella ryhdyttiin itse toimikuntaa arvostelemaan, johon käytettiin yhteensä 23 puheenvuoroa, joista ilmeni että piiritoimikunnan olisi ollut lainattava huomionsa niin Everettin lakkoon kuin myöskin Tom. Mooneyn hirttokysymykseen nähden.

Piiritoimikunnan arvostelussa esiintyneiden kiitosten ja moitteiden sekä toivomusten perusteella lykättiin asia ponsivaliokunnalle.

Kokous otti pienen kahviloman klo 3—3:15 j.p.p.

Kahviloman jälkeen esitti L. Leino Thomas Mooneyn jutun johdosta: Että länsipiirin edustajakokous piirimme jäseniston nimessä lähettää Californian viranomaisille pyynnön Thomas Mooneyn kuolemantuomion täytäntöönpanon peruuttamiseksi.

Sekä että osastoja länsipiirissä kehotettaisiin Vappuna eli toukok. 1 p:nä pitämään vastalausekokouksia Mooneyn hirttotuomiota vastaan ja että sellaisista kokouksista lähetettäisiin sähkösanomia, joissa vastustetaan Mooneyn hirttämistä.

Asia lykättiin keskusteluitta ponsivaliokunnalle, jonka laatima seuraava sähkösanoma hyväksyttiin Californian kuvernöörille lähetettäväksi:

Katsoen siihen, että ne todistukset, joiden nojalla Thomas J. Mooney äskettäin havaittiin syylliseksi ja tuomittiin kuolemaan, olivat enemmän asianhaaroihin perustuvia kuin suoranaisia, varsinkin niiden uusien todistuksien valossa, joita on ilmennyt tuomion antamisen jälkeen, ja

Katsoen siihen, että tekään ette epäilemättä halua syyttömän miehen kuolemaa.

Senvuoksi me, Oregonjn, Washingtonin, Californian, Arizonan, Utahin, Coloradon, Nevadan, Wyomingin, Idahon ja Montanan suomalaisten sosialistien edustajat kokoontuneina edustajakokoukseemme Astoriaan, Ore., vetoamme teihin, kehottaen teitä käyttämään valtaanne Mooneyn kuoleman tuomion täytäntöönpanon estämiseksi ainakin siksi kunnes on lopullisesti päästy ehdottomaan varmuuteen siitä että tuomioistuin ei ole tässä jutussa tehnyt erehdystä.

Samoin hyväksyttiin seuraava

Thomas J. Mooneyn juttu.

Suomalaisen sosialistijärjestön länsipiirin edustajakokous kehottaa suomalaisia työläisiä liittymään niihin mielenosotusjoukkoihin, joita amerikalainen järjestynyt työväestö suunnittelee pantavaksi toimeen Vappuna, tarkoituksella estää Thomas J. Mooney joutumasta hirsipuuhun.

Käsittäen velvollisuutensa kannattaa työväen taisteluja kaikilla aloilla, toivoo kokous että tämä kysymys asetetaan erikoisen huomion alaiseksi kaikkialla siellä missä Vappujuhlia pannaan toimeen, sillä amerikalainenkin työväestö on ottanut sen erikoiseksi ohjelmanumerokseen.

Seurasi Tyyne Hyrskymurron laatima piirin toimintakertomuksen luku tältä vuodelta ja lykättiin se muutamilla huomautuksilla ponsivaliokuntaan, joka antoi seuraavan lausunnon:

Piiritoimikunnan toiminnan arvostelu

Vaikkakin kokous myöntää, että piiritoimikunnan tehtävää vaikeuttaa suuressa määrässä se lamaannustila, joka suomalaisessa sosialistijärjestössä lännellä on vallinnut viime vuoden ajalla, on se kuitenkin sitä mieltä, että piiritoimikunnan olisi tullut ponnistella voimakkaammin tämän tilanteen poistamiseksi, olemalla läheisemmässä yhteistoiminnassa osastojen kanssa, koettamalla saada osastoja toimintaan kiertokirjeitten ja vetoomusten avulla ja mahdollisimman usein esittämällä osastojen harkittavaksi kysymyksiä, joiden suhteen ne eivät olisi voineet heittäytyä vallan välinpitämättömyyteen.

Niiden huomautusten johdosta, joita on tehty puhujien matkojen järjestelyn suhteen, tunnustaa kokous, että niissä ilmenneet vajavaisuudet ovat pääasiallisesti johtuneet siitä, että osastojen puolelta ei ole toimittu mitään piiritoimikunnan avustamiseksi tässä suhteessa sekä seikoista, jotka eivät ole olleet piirikomitean autettavissa.

Järjestyksessä seurasi

militarismi-kysymys.

Tähän kysymykseen olivat alustuksia laatineet: Rock Springs'in s. s. osasto sekä piiritoimikunta, jotka molemmat kokoukselle luettiin. Samoin esitti W. Reivo kansallispuolueen konventsionin päätökset samasta asiasta.

Näiden alustusten johtamina otettiin asia keskusteltavaksi ja käytettiin siitä 13 puheenvuoroa, joissa kaikissa yhdyttiin kannattamaan kansallispuolueen konventsionin päätöksiä.

Lähempi kysymykseen suhtautumismääritelmä jätettiin ponsivaliokunnan huoleksi, jolle asia kokonaisuudessaan siirrettiin.

Sunnuntai-aamuna kokous hyväksyi ponsivaliokunnan esityksestä seuraavan kehotuksen piirin osastoille.

Länsipiirin s. s. osastoille.

Ottaen huomioon sen tilanteen, joissa toimintamme nykyään olosuhteiden pakosta tapahtuu, ja joka saattaa asettaa milloin hyvänsä osastojen ja puolueemme yksityisten jäsenten ratkaistaviksi kysymyksiä, joita normaalioloissa ei koskaan esiinny, pyytää kokous erikoisesti kehdistaa huomiota siihen, että sellaisissa suhteissa on esiinnyttävä harkitusti ja hillitysti, eikä tavalla, joka antaa aseita työväenliikkeen vihollisille.

Varsinkin sietää osastojen nyt enemmän kuin ennen pitää silmällä niitä seikkoja, jotka saattavat tavalla tai toisella vaikuttaa sen toimintaa häiritsevästi, jopa tehdä sen mahdottomaksikin. Kokous kehottaa kaikkialla sellaiseen toimintaan, joka edistää ja voimistaa järjestöjä. Me elämme epänormaalisessa ajanjaksossa ja siksi täytyy toimintatapojammekin tarkoin harkita ennen kuin erinäisissä tapauksissa lopullisesti päätetään miten on meneteltävä.

Mikään puolueperiaatteista tinkiminen ei ole tarpeellista, eikä sellaista ole sallittava, mutta yhtä vähän on sallittava harkitsematonta ja yltiöpäistä esiintymistä yksityisten tai erinäisten ryhmien taholta. Kaikkien tuntemattomien esiintyjien toimia on katsottava epäilyksellä ja suhtauduttava niihin siten kuin asianhaarat kussakin tapauksessa edellyttävät, eikä yksityisille ole sallittava esiintymis-oikeutta osastojen nimissä ilman ettei olla varmoja siitä, miten he tulevat esiintymään. Jos yksityisten itsepäiset teot ovat aina sopimattomia työväenliikkeen aseiksi, ovat ne tällä kertaa ehdottomasti hyljättävät.

Kokous hajaantui kello 5:15 j.p.p. kokoontuakseen jälleen seuraavana aamuna kello 8.

(Jatk.)